

Helse- og omsorgsdepartementet
postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Deres ref.: 200702287-/EHA

Vår ref.: 07/12873-1

Dato: 31.10.07

Høring - forslag om krav til elektronisk kommunikasjon mellom leger og Arbeids- og velferdsdirektoratet (NAV)

Arbeids- og velferdsdirektoratet i NAV viser til nevnte høring med svarfrist 2. november 2007.

Direktoratet slutter seg til forslaget om regulering av krav til elektronisk kommunikasjon mellom leger og etaten for innsending av krav om direkte oppgjør, uttalelser og erklæringer, og vi vil benytte anledningen til å kommentere enkelte sider ved forslaget nærmere.

A. Generelle kommentarer til høringen:

1. Høringsnotatet gjør rede for forutsetningene for at leger og NAV kan kommunisere elektronisk sammen. Notatet gir inntrykk av at aktørene (legene) bør benytte seg av den infrastruktur som alt ligger i **Norsk Helsenett**. Omtalen rundt eneretten forsterker dette inntrykket og kan oppleves som et pålegg fra myndighetenes side. Det kan være ulike grunner til å ønske Norsk Helsenett som en foretrukket kanal, men vi vil samtidig presisere at det ikke er noe krav fra NAV at leger skal koble seg opp mot Norsk Helsenett. Det må også kunne godtas at legene benytter andre kommunikasjonsløsninger for å sende inn refusjonskrav forutsatt at sikkerhetskravene er like godt ivarettatt (bl.a. kryptering og digital signatur), og at filformatet som er fastsatt av NAV benyttes. Vi antar at en slik valgmulighet også vil gjøre det enklere for legene å tilpasse seg kravet om elektronisk samhandling.

Det må også avklares om et slik pålegg om bruk av Norsk Helsenett overfor legene vil være forenlig med konkurranseretten og EU-retten, og bør evt. være forelagt konkurransepolitisk avdeling i Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

2. Det er i de senere år utviklet løsninger for **elektronisk samhandling** med leger. Dette gjelder både elektronisk oversendelse av sykmeldinger, oppgjørsmeldinger, e-resept og egenandelsinformasjon til frikortløsningen. Målet er at informasjon som allerede er registrert i elektroniske systemer hos legene skal overføres elektronisk til NAV. Vi vil ved dette oppnå effektivisering av arbeidsprosessene, samtidig som vi får høyere kvalitet på informasjonen. Resultatet vil være større innsats mot individuell oppfølging av brukerne, for eksempel innsats for å få flere i arbeid og aktivitet.

For å sikre høy kvalitet i **frikortløsningen**, er det viktig med hyppig og regelmessig informasjon om betalte egenandeler. Dersom elektronisk meldingsutveksling benyttes, vil det være enklere for legene å oversende egenandelsinformasjon til NAV for eksempel ukentlig. Dette vil bidra til at brukerne får frikort kort tid etter at egenandelstaket er nådd.

Det fremgår i høringsnotatet på s 13 at:

Elektronisk løsning for frikort/egenandeler vil innebære et betydelig gevinstrealiseringspotensiale både for NAV og brukerne, ved at en gradvis økende andel frikort vil utstedes automatisk.

Det er viktig å understreke at når frikortløsningen er innført, skal alle frikort utsendes automatisk.

NAV er enig i at myndighetene bør signalisere klare krav til legene om elektronisk samhandling. Investeringene staten har gjort i IT-løsninger og infrastruktur, bør resultere i bruk av løsningene. Av hensyn til både forvaltningen i NAV og brukerne, er det viktig at det etableres en norm for hvordan samhandlingen mellom legene og NAV skal være. Kravet til elektronisk meldingsutveksling er et viktig bidrag til dette.

Samtidig er det viktig å understreke at den omfattende meldingsutvekslingen mellom leger og NAV som vil finne sted de nærmeste årene, stiller store krav til drift og forvaltning i NAV. Vi mener at en lovbestemt plikt til oversendelse av elektroniske meldinger til NAV, også er et tydelig signal til NAV om prioritering av effektive løsninger for alle aktører, stabil drift og god samhandling med legene. NAV vil prioritere utvikling av løsninger som gir ytterligere gevinster for legene og NAV, for eksempel elektronisk oversendelse av fastlegelister og mer omfattende løsninger på sykmeldingsområdet. Når det gjelder drift og samhandling vil vi ha fokus på systematiske tilbakemeldinger, og vi vil etablere arenaer for innspill og dialog rundt eksisterende løsninger og utvikling av nye løsninger.

3. NAV mottar **sykmeldinger** fra alle grupper behandlere som har rett til å sykmelde. For at etaten skal kunne ta ut gevinster fullt ut, forutsettes at alle sykmeldinger kommer inn elektronisk. Sålenge NAV får inn meldinger på papir, må vi opprettholde en egen løsning for dem. Det er noe uklart hvorvidt forskriften omfatter behandlere (leger) på sykehus. Dessuten har også andre grupper behandlere fått rett til å sykmelde, som kiropraktorer og manuellterapeuter. Det er således et spørsmål om hvorvidt den som tildeles retten til å sykmelde samtidig bør pålegges en plikt til elektronisk innsending. Vi ser imidlertid denne forskriften som et første viktig skritt på veien til en generell overgang til elektronisk samhandling mellom NAV og helsesektoren
4. Overgang fra manuelle til elektroniske prosesser er ressurskrevende, og vi er enige i at det må gis mulighet til **dispensasjon** fra kravet om elektronisk kommunikasjon. Et avslag eller en innvilgelse på dispensasjon i henhold til forskriften vil være et forvaltningsrettlig vedtak. Det vil derfor være ryddig å vurdere dispensasjon i henhold til en søknad, parentesene i høringsdokumentet foreslås derfor fjernet. Det vil også sikre registrering av en innvilget dispensasjon hos NAV når det gis på grunnlag av en søknad. Overskriften foreslås forenklet til ”dispensasjon”, se forslag til tekst nedenfor.

5. **Konsekvensen** ("sanksjonen") av at leger ikke vil innrette seg etter forskriftens krav om elektronisk innsending er at de ikke får refusjon med mindre det er innvilget dispensasjon. Dette bør komme frem i forskriften slik at det er tydelig hva som er følgen av at legene ikke innretter seg etter forskriften. Det vil både gi NAV en tydeligere legitimitet til å avvise utbetaling av refusjon til de leger som ikke innretter seg etter kravet, samtidig som det vil tydeliggjøre for legene betydningen av å benytte NAVs elektroniske løsningene. Se forslag til ny paragraf neden for.
6. NAV er enig i at pasienter må gis tilstrekkelig **informasjon** om kravet til elektronisk kommunikasjon, slik at de er orientert om konsekvensene for dem ved å benytte en lege som ikke gjør bruk av elektronisk innsending. Vi ser for oss at NAV iverksetter en offentlig informasjonskampanje om krav til elektronisk kommunikasjon som gjør rede for muligheter og konsekvenser, og hvor det også fremkommer tydelig at pasienten ikke mister retten til sine rettmessige ytelser fra NAV selv om legen ikke sender elektronisk melding. Det vil også være nødvendig i god tid å informere legene om kravet og hvordan de best kan tilpasse seg dette.

B. Kommentarer til de enkelte bestemmelser i forslag til nye forskrifter, jf. pkt. 6.1 og 6.3 i høringsnotatet:

Formålet, jf. § 1 (i begge forskriftene). Formålet med reguleringene må være å etablere elektronisk kommunikasjon mellom leger og Arbeids- og velferdsetaten. Å angi regler for det økonomiske oppgjøret er et virkemiddel til å nå målet om full elektronisk samhandling. Vi foreslår derfor at ordlyden endres slik:

"§ 1 Formål

Forskriftens formål er å etablere elektronisk kommunikasjon mellom leger Arbeids- og velferdsetaten ved innsending av krav om direkte oppgjør."

"§ 1 Formål

Forskriftens formål er å etablere elektronisk kommunikasjon mellom leger og Arbeids- og velferdsetaten ved innsending av uttalelser og erklæringer."

Virkeområdet bør angi hvilke oppgjør og hvilke blanketter forskriftene gjelder for slik det er gjort i utkastet. Vi har derfor ingen endringsforslag til forskriftenes § 2.

Dispensasjonsordningen, jf. § 4 (i begge forskriftene). Vi foreslår at dispensasjon (som hovedregel) vurderes på grunnlag av en søknad og at overskriften forenkles til "dispensasjon" med følgende ordlyd (lik for begge forskriftene):

"§ 4 Dispensasjon

Når særlige grunner foreligger kan Arbeids- og velferdsetaten etter søknad gi dispensasjon for kravet om elektronisk kommunikasjon. Nærmere bestemmelser om en slik dispensasjonsordning fastsettes av Arbeids- og velferdsdirektoratet.

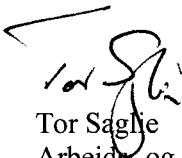
Det foreslås å ta inn en bestemmelse om ”**sanksjon**” i begge forskriftene, for eksempel etter § om dispensasjon og før § om ikrafttredelse med slik ordlyd:

Ny: ”§ 5 Manglende oppfyllelse av forskriften
Innsending av krav om direkte oppgjør som nevnt i § 2 på annen måte enn ved elektronisk kommunikasjon medfører at Arbeids- og velferdsetaten ikke kan utbetale refusjon.

Ny: ”§ 5 Manglende oppfyllelse av forskriften
Innsending av sykemeldinger og legeerklæringer som nevnt i § 2 på annen måte enn ved elektronisk kommunikasjon medfører at Arbeids- og velferdsetaten ikke kan utbetale honorar.

Ny § 6 blir da ikrafttredelsesbestemmelsen.

Med vennlig hilsen

Tor Saglie
Arbeids- og velferdsdirektør

Hilde Olsen
Direktør pensjon og ytelser

Kopi: Arbeids- og inkluderingsdepartementet